

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 103. ANULU XVIII.

Sabiu, in 31 Decembrie (12 Ianuarie) 1870/1.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Pronumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adreseate catre espeditura. Pretulu pronumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

in provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 8 fl. v. a.

Inseratiile se platescu pentru intria ora cu 7. cr. sirnia, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Cu numerulu acest'a se incheia abonamentulu pre anulu 1870.

La incheierea anului.

De multu nu a inscrisu istoria in paginile sele unu anu atatu de avutu de eveneminte si fatalitati cum a fostu celu espiratu. Si ore victimele cele mari ce s'au sacrificatu cu atata largitudine voru aduce vre-unu bine pentru omenime? Sementi'a resbelor a fostu decandu le cunoște lumea funesta pentru omenime; pacea a fostu binefacatori'a carea a adusu bunetatile pre pamentu, si de aceea si angerii, cori vesteau pastoriloru venirea mantuitorului lumci pre pamentu, in cantarea loru laudapacea, fic'a invetiaturiloru mantuitorie, ce aveau sa se inlocuiasca pre pamentu.

Unu resbelu necalculatu si necalculabilu s'a escatu pre la mijloculu anului, din care mai avemu numai putiene momente inca. Unu resbelu intre cele dintai natiuni a le pamentului, si acelu resbelu se continua preste pragulu anului in care vomu intru. Elu a devastatu Franci'a in mare parte de omeni si de avere, a sfermatu sate, orasie si cetati tari si e in ajunu de a cuceri pre cetatea lumci, dupa cum o numescu unii, Parisulu; dara acestu resbelu nu mai putienu a dusu sutele de mii din florea barbatiloru germani pre campulu de lupta, unde aceste bratie, ce puteau folosi omenimai, ocupandu se cu lucrari de ale pacei, sangera si moru de rani, de bola, de strapatie, in detrimentulu societatiiei intregi; dara averea cea multa ce o consuma resbelulu si carea aru pute fi mai bine, mai cu succesu, folosita spre desvoltarea civilizatiiei, unde e socotita? pentru ca negresitu e o parte considerabila, carea ca mijloce spre inaintarea industriei si a scientielor putea fi intrebuintiata acasa, dara nu in strainetate spre destructiune.

Unu rezultatu, ni se proocesse, ca va nasce acestu saturnu de anu mancatoriu de omeni si de atatea lucruri omenesci, si acest'a este o Germani'a mare cu unu imperatu in frunte.

Anulu espiratu a consumatu si puterea lumescă a papei din Rom'a, a resturnatu, va sa dica, unu regatu, care ocrotea si scutea obscurantismulu.

In loculu acestui tronu condamnatu de tota lumea se cladesce celu alu Italiei, carea dupa multe sbuciumari seculare si-a ajunsu odata unitatea sea.

In vecinetatea acestui regatu consolidatu, celu alu Spaniei se chinu spre a-si ajunge odata stabilitatea. Dupa multe cercari in tote partile si dupa ce a aprinsu resbelulu intre Franci'a si Prussi'a, Spani'a si a gasitu in principele Amadeu, alu doilea fiu a lui Victoru Emanuelu, unu rege. O parte din spanioli insa a pregatitu o intimpinare din cele mai funeste noului rege, ucidiendu pre generalulu Prim, pre acel'a despre care se dice ca era celu dintai barbatu de statu in Spani'a, si despre carele se mai dice, ca era sa fia radimulu junelui rege. Nou'a dinastia in Spani'a are o problema grea de deslegatu, si e intrebarea deca cas'a Savoi'a va fi asiá de norocoasa la consolidarea statulu spaniolu cum a fostu de norocoasa la consolidarea celui piemontezu si in fine la realizarea unitatiiei italiene.

In coltiulu Europei de mediadi-resaritu nu suntu eveneminte asiá marcate ca cele amintite pana aci. Cestiunea escata intre Constantinopole si Petersburg, pentru navigatiunea pre marea negra, dupa presemne, va fi deslegata fara sgomotu. Ceealalta cestiune ventilata de ore cate organe, cestiunea romana, dicitu astadi totu acele organe ca e terminata. Asiá sa fia, dara schimbarea ministeriului in Romani'a si compusetiunea cea noua, dar si mai multu, ingriji-

rea cea mare ce o manifesteaza o parte insemnata a diaristiceii, ne face sa credemu ca inca nu s'a inceputu acea cestiune, ci exista numai o temere, cum a existatu la 1857, la 1859, la 1864 si la 1866. candu d. e. s'a suitu unu Hohenzollern pre tronulu romanescu. Tote miscarile Romaniei din anii citati au privitu afacerile ei intorne. Asiá si acum. De aceea supositiunile cele multe ale diarielor suntu gresite si suntemu in dreptu a crede ca — din acesta parte anului celui nou nu i se va nasce vre-unu conflictu nou, fara pote la succederea unoru intrigi esterne, mana in mana cu imprudenti'a unoru barbati politici, cu putienu tactu politicu.

Unu lucru insemnatu a mai produsu acestu anu trecut, insemnatu in posibilele sele urmari mai multu decatu in esentialulu seu propriu — acest'a e conferinti'a din Londonu. Care voru fi urmarile acesteii'a, care ale celoru lalte cestiuni nascute in anulu trecut?

Responsulu e forte scurtu. A trecut mai bine de unu seculu si Europ'a nu s'a pututu omogená in privinti'a pareriloru sele despre dreptu si detorintie. Poporele ei inca nu au doveditu ca suntu de plinu petrunse de drepturile si datorintiele lor. Dovad'a ni arata invederatu despotismulu si autocratismulu, pre unde s'a pututu sustiené si in celatorismulu unoru omeni, cari s'au folositu de ele spre a orbi si seduce popore.

Si aici jace responsulu: cunoșcerea drepturiloru si detorintielor in adaveratulu general. Atunci despotii si insielatorii nu mai potu ave trecere, echilibrulu socialu nu se mai vateama si confrintiile diplomatice si resbelele sangeroase voru fi inlocuite prin tratate industriale, prin espuscțiuni de totu felulu si prin respectarea fratiasca a natiunilor.

De amu fi asiá de norocosi ca viitoriulu sa le deslepte pre popore si sa le puna in posesiunea acestor'a pre densele! Er'a cea vechia si deplorabila va inceta in mare inse si in partialu, si totu sufletulu se va bucura de o esistintia tignita.

Dela resbelu.

In nordulu Franciei nu s'a intemplatu din 23, candu a fostu batalia la Hallue, nimic'a mai insemnatu.

Din depesiele prussiene cele pre pucinu conciscitiioase nu ne este cu putintia a scole starea cea adeverata cu privinti'a la batai'a acesta. Impartesirile lui Mannteuffel despre numerulu inimicului (60,000) s'a aratau in urma de defectuosa seu de falsa, caci armata franceza intraga de nordu constatatore din 5 divisiuni, nu ajunge numerulu acesta si la batai'a dela Amiens au luat parte numai 4 divisiuni franceze. Asemenea se marginescu datele prussiene asup'a perderiloru armatei lui Mannteuffel la unu telegramu alu regelui la regina, dupa care corpulu alu 8 au perdu 1 oficeru mortu si 28 raniti, dintre soldati 78 morti si 598 raniti. Din datele aceste inse nu potemu afla perderea intraga a nemtilor, de ore ce la lupt'a aceea au luat parte si corpulu I-ii intregu si despre perderea acestui corpu nu s'a impartasitu inca nimic'a. Armata prussiana au fostu, de si cu pucinu, prevalenta celei franceze si Mannteuffel credea pre inimicu cu 20—25,000 mai tare de cum a fostu.

Dupa retragerea armatei generalului Faidherbe intre fortaretiile Arras, Douai si Cambrai capetase armata acesta sucorse none din diferite orasie ale nordului, precandu Lille se inarma cu energia mare spre aperare. Generalulu Faidherbe, a carui cartiru generalu se afla in 28. la Vitry, se decise a incepe cu armata intarita de nou ofensiva.

In 3. l. c. se intalni la Bapaume cu inimiculu si lupt'a, care ingraba se incinse durá dela 8 ore antimeridiane pana la 8 ore postmeridiane, si in

care prussienii fura respinsi din tote positiunile lor. Datele prussiene despre lupt'a acest'a anuncia din contra o victoria a prussienilor. La unu lucru potemu conchide cu siguritate din situatiunea schitiata a starei referintielor in nordu si adeca ca si aici se apropia decisiunea.

In sudulu Parisului aflamu iera-si o straformare forte interesanta a referintielor militare si cu deosebire strategice. Aici sta principele Fridericu Carolu cu armata sea pre o estindere, care se prefige prin punctele Blois, Vendome, Chateaudun, Etampes, Gien, Briare si Orleans. Vis-a-vis cu elu sta armata generalului Chanzy la Le Mans, si la dealu pre Loire armata generalului Bourbaki la Nevers seu Bourges. La parere deoi armata principelui Fr. Carolu se afla intr'o positiune de totu favorabile. Ea este in positiune a opone atacului unei'a seu celei lalte armate franceze cea mai mare parte a poteriloru sele si a amagi pre ceea-lalta parte prin poteri mai mici. Asiá ea este in stare a tiené in siacu doue armate, care ambe i suntu egale in privinti'a poteriloru. Si in fapta positiunea acesta e cea mai buna, dintre care si-a potutu alege in impregiurările impartesite. Inse se nu ne insialamu din asta cauza despre preferintiele acestei positiuni. Mai nainte de tote trebe sa amintim, ca principele Fr. Carolu a fostu silitu prin o perdera strategica a lua positiunea acesta.

Dupa reocuparea Orleansului din 4 Decembre, armata prussiana din 7 pana la 10 Dec. la puncte, care jacu in periferi'a estinderei de fatia a armatei. Asiá dara armata n'a inaintatu dupa aceste lupte, despre care se afirmá ca au fostu favorabile, nici cáta e mai pucinu. Ce au folositu deci aceste lupte? Au dora aa deschisu armatei nemtiesci drumulu spre Tours seu Anger? din ce cauza nu inainteza pre drumulu, care ie deschisu? Seu deca are de cugetu a daremá armata inamica, cum de nu pleca principele Fr. Carolu spre Le Mans unde se afla de facia armata lui Chanzy? Strategi'a franceza le-a facutu tocma ambe imposibile, luptele si victoriele dela Beaugency, Meung si Marchenoir au fostu fara de folosu, numai perderile care le au avutu armata nemtiesca remanu simtibile. Acesta victoria strategica a francesiloru, dupa cum se pote numi mesur'a generalului Chanzy, concentrandu-si armata la Le Mans, a dictatu principelui Fr. Carolu positiunea multu admirata. Armata franceza condusa de Chanzy a potutu dupa despartirea de a lui Bourbaki capeta sucursu insemnatu prin trupele din castrele dela Conlie, unu asemenea sucursu potu capeta armata lui Bourbaki din sudulu Franciei. Prin aceea despartire se amagira armata prussiana in privinti'a tarimei armatelor inamico.

Dupa date englese armata lui Bourbaki sa fia cam de 100,000—120,000, a lui Chanzy de 120,000 pana la 150,000. Deca abstragemu din aceste numere, 30 procente, voru cam fi fia-care armata egale celei nemtiesci. Prin atacuri combinate s'aru potea deci asteptá ore care rezultate. De ore ce se asigura din parte unoru barbati demni de credicmentu, ca proviantulu, in Parisu inca nu se apropia de fine, nu aru insemná nici o necesire vre-unei operatiuni, dupa cum s'a descristu mai susu, nimicirea totala a Franciei.

Pe st'a 26 Decembre.

(† Scire trista.) In ajunulu ss. serbatori a Nascerei Domnului s'a impormentatu aici in momentii civili P. Ioanu Pambrava, capelanu de oste si fostu paroch in Brasiovulu-vechiu. Morbulu de care a patimitu a fostu fistula.

Fiaa tieri'a usiura!

Lucrul din punctu de vedere alu economiei nationale si ca factoru civilisatoricu.*)

(Prelegere publica de dlu Dr. A. Brote, ținuta in 17 Decembre 1870.)

(Capetu.)

Aplicându-se dișele aceste de la unu individuu la unu poporu întregu urmēza ca industria lui va cresce nu numai in proportiune drepta cu crescerea provisiunilor adēca a capitalului, daru încă prin ajutorulu acestuia se desvōlta lucrulu, instruminte nōue și mai puternice se inventēza.

Tieranulu nu pōte lucrā pământulu fără plugulu său *sap'a sea*. Nu pōte folosi fructele recoltei sepe fără a posede cara și caruție, vite de trasu, granare, mlacii, cu unu coventu totu materialulu alu unei exploatațiuni rurale, saurulu nu fauresce fără necovana, fără ciocanulu și fără celestele sepe, și i mai trebuie încă soi, carbuni, feru s. m. d. Unu pandiaru nu pōte țese fără unu reshoiu fire s. m. i. Tutororu le trebuie ore care a provisionare, o reserya mai mare seu mai mica, care sa le permita a vietui pāna sa pōta realizā pretulu lucrului lor.

Este dar unu adeveru, ca capitalulu este pāna intr'atātu companionulu, ajutorulu obligatu alu lucrului încātu putemu dice, ca fără capitalu nu este lucru.

Necessitatea lucrului, fiindu daru demonstrata, fia-mi concesu a trece la desvōltarea, care au luat acest'a in lume.

Cu câtu e unu arbore mai mare, cu atātu mai multe ramuri și crace are. Cu câtu e mai perfectu unu genu de animalu, cu atātu mai multe organe are spre deosebite lucrāri.

Asiā s'au desvōltatu prin cultur'a crescendā divisiunea lucrului. Pre cându Robinson trebuia sa-si satisfaca tōto trebuințele singuru, aflāmu ca la familiile indiane, cele mai barbare, barbatii au loatu asupra-si pescutul și venatulu, lucrarea armeloru; femeile trebuiesc din contra sa țierba, sa aduca lemne, sa spele s. m. d. Din astufeliu de afaceri casnice se facu cu timpu meserii deosebite, cari apoi se subimpartu totu in mai multe.

Recunoscendū omulu ca pōte avē la dispozițiunea sea o câtime mai mare de lucruri, pre cari le privește ca totosiore seu de acutu, apicunou-se cu preferința la o ramura ore care de industria, elu concentra tōta atentiunea sea asupra acestui micu ramu. Cu câtu societatea înaintēza acest'a divisiune se întinde de tōte părțile. Unu omu devine tabacariu, altulu fauru, altulu cismariu, unu alu patruea mesariu s. m. i.; unu individuu ia sarcin'a aperierei societății, unu altulu sta in servitiulu justitiei.

Pāna au avutu inșu locu divisiunea lucrului, cum o vedemu in diu'a de astadi, au trebuitu sa treca timpu îndelungatu.

Din istoria romāniloru și greciloru ne suntu cunoscutē femeile! Lucretia și Penelope la reshoiu, Nausicaa cā spalatorēsa și o regina a Macedoniei cā bucatarēsa; Odysseu cā mesariu.

In evulu mediu inea avē divisiunea lucrului putienu de însemnatu. Pre unu rege lu puteau consultā camerariu lui la înșurare din cauza „ca altmintrelea nu-i voru veni rufele rupte nici odata in ordine”. Dar in dișele nōstre nu vedemu pre aici pre strada in fia-care di țierani, a căroru îmbracaminte e din capu pāna in piciorē asiā numitu productu de casa? o trista dovada, câtu de putienu au intratu între noi romāni divisiunea lucrului și nu potu se nu amintiesc aici inea, ca aceia retacescu, cari vedu intr'o astufeliu de industria primitiva unu lucru folositoriu.

Ce contrastu fatia cu divisiunea lucrului in tierile civilizate, mai cu sēma in Angli'a, unde d. e. meseria cēsornicariloru se impartiesc in 102 de ramuri, cari trebuiesc invetiate separatu. Acolo au lūtu astufeliu de perfectiune divisiunea încātu se pōte întemplā in fabrici mari, cā unu sodalu de lacatūșu dupa 10 ani de servitiu sa nu scia face o cheia, din cauza ca au pilatu numai.

D-Vōstra veti întrebā inșu, ca de lipsa e divisiunea lucrului și folositorē e?

Unu esemplu ne va dā respunsulu mai bunu.

Daca o singura person'a aru fi silita sa scria o carte, s'o tiparēsa și s'o lege, sa fabricēze chartia, cartea nu s'aru gātā, cāci nici odata vietui a unu omu n'aru fi asiā de lunga spre a invetiā tōte artele neapertu trebuințioșe pentru acestu finitu. Totu ce aru putē face unu omu este sa scrie o

carte pre poi de animale cum se facea in vechime, pentru cei se voiau se siba cārti. O carte astufeliu gātita n'aru fi asiā de frumoșā cā cea tiparita și aru costā unu pretiu, încātu la pré patine persōne le aru dā mân'a s'o cumpere și din caus'a acest'a cunoscintiele, ce aru cuprinde s'aru respinde fōrte încetu.

Folōșele divisiunei lucrului suntu nenumerate și voiu aminti numai unele;

1. Lucratori dōbendescu o agerime mai mare. Cāci facādu mereu acela-si felu de lucru ei si castiga unu felu de virtuositate. D. e. unu fauru, care se ocupa eschisivu cu fabricatiunea cuielor pōte gātī pāna 2300 cuiē pre di, unulu care se ocupa numai din timpu in tempu cu ramalu acest'a 800—1000; fauri inșu, cari n'au cercatu nici cându a face cuiē, numai 2—300.

2. Se potu întrebuintā in productione persōne cu diverse ocupatiuni, fia-care dupa pnterea și talentele sepe. Dara si copii și betrāni și potu afla loculu lor, d. e. intr'o fabrica de tiesetori. Copii scarmana și dēpena, ce cere atentiune mediocra și pre putienu ostenele muschiulare, femeile urdiescu. Barbatii prepara urdiel'a, repara uneltele, intretienu cuptoriulu ce preface ap'a in aburu s. m. d.

3. Se economisēza timpu și ostenele. Cādu unu lucratoriu are de a face mai multe operatiuni se perde prin schimbarea unelteloru multu timpu, considerādu mai cu sēma împrejurarea ca totde-un'a pāna vine lucrulu in cursu încă trece câtu-va timpu. Cine schimbā de multe ori se lenevesce mai vsioru. In fine suntu o multime de operatiuni cari se potu aplicā mai cu aceeași ostenele la multe obiecte cā si la unulu numai. Totu aceensi ostenele sa cere la transportarea unei epistole, cā cātu se pune din partea postei la transportarea la o miia; și vietui a unu negutiatoriu seu banchiaru mare n'aru ajunge de a aduce atātea epistole la adresa lor, cā câte scrie acum intr'o di.

4. Divisiunea lucrului împintēza spiritulu industriale și face sa dispara apati'a și langōrea ce caracterisēza o societate necivilisata, cāci producatori se întrecu a imulti și perfectiunā catalimea, varietatea și calitatea produselor, pre cari le dau in schimb, fără divisiunea lucrului, care estinesce produsulu n'aru fi nici o împintēzare pentru aperierea productionei, chiaru schimbulu n'aru esistā.

Divisiunea lucrului se stabilește cu anevoia in tierile necivilisate și in acelea, in cari populatiunea e încă rara. Totusi putemu gasi și in aceste tieri actiunea sea și rezultatele sepe. Din caus'a aceea se pōta la sate, in orasie mici multe afaceri și negōtie de o persōna, cari se impartu in cetāti mari între mai multe persōne. Pre cându trebuie acolo sa fia barbierulu totu odata și medicu, suntu aici dentisti deosebite, medici de ochi, opeistori cherurgici; pre cându e acolo cărcimarulu și negutiatoriu de marfuri de speceria și de postavu, suntu aici negutiatori, cari se ocupa numai cu negōtiu de teiu, cigari s. m. d.

Divisiunea lucrului ia demensiuni și mai mari in câtu diversele natiuni nu producu acelesi lucruri și precum este in favōrea cismariului de a-si cumpērā mobilele dela vecinulu seu tapeseriu, ier' nu a le face inșuși și reciprocamente pentru tapeseri de a luā încaltiaminte dela vecinulu seu cismaru. Totu asiā noi in tier'a nōstra n'omu voi sa țesemu bumbacării nici Angli'a d. e. a face vinu, cāci aceste tieri ar' lucrā in contr'a intereselor lor. In adeveru dēca unu locvitoriu din tier'a nōstra lucra 2 dile spre a-si produce o ferdela de grāu seu o vēdra de vino pre care le pōte dā in schimb pre patru coti de tiesatura de bumbacu, produsulu a 2 dile de lucru unui Anglu, nu aru fi o nebulnia ca tieranulu nostru sa se silēsa a produce cotii de tiesatura de bumbacu, la a căroru fabricatiune aru întrebuintā 5 dile? n'aru fi fostu asemenea și pentru anglu?

Diversitatea industriiloru in diversele tieri nu provine numai din diferința pământului și climei ei și din trecutul, din legile, din datinile unui poporu. Dēca ne întrebāmu pre noi, ca la ce ne aplicāmu noi Romāni, trebuie sa ne damu tristulu respunsu ca este — seu multumita lui Dumnedieu au fostu o pornire generala spre functionarismu. Sa sperāmu ca se va întōrce la mai bine.

Divisiunea lucrului inșu trebnie sa corespunda odata și asociatiunea seu cooperatiunea lucrului, ce suntu esentialmente numai dōue părți a le lucrului. Tieranulu, care produce numai vinu și acel'a care produce d. e. numai cănepa aru trebui sa mōra de fōme, daca n'aru potea contā cu siguri-

tate pre acel'a care produce grāu și cucurozu; lucratoriulu intr'o fabrica de bombarie, care facu numai capetele trebuie sa pōta contā de siguru pre colegulu seu, care gatesce numai verfurile, dēca nu voiesc sa lucre in zadaru; lucrulu negutiatorului e imposibilu fără acel'a alu producatoriloru deosebiti, între care midilocesce.

Pre rezultatele divisiunei lucrului și a asociatiunei se basēza avantajulu întreprinderiloru mari, care este inșu mai micu in agricultura cā in industria. Întreprinditoriloru mici li se pōte, cā se cāștigate avantajele întreprinderiloru mari prin asociatiune. —

Tierile, in cari au loatu lucrulu o astfelu de desvōltare se bucura de base solide și concedeti-mi acum numai a ve trage atentiunea și la diferitele ramuri ale lucrului, cum aș urmatu unulu dupa altulu.

In societatile primitive venetori'a și pescuirea erāu industriile principale. Cu câtu societățile au înaintatu pre calea civilizatiunei cu atātu industriile aceste au perdutu din importantia lor și nici nu voiesc sa vorbescu mai multu despre ele, cāci Romanulu dice: „In traist'a venatoriului și pescariului locuiesc saraci'a.”

Starea civilizatiunei, la care a ajunsu omenirea in unele tieri o datoresce agriculturii. Cu înradacinarea agriculturii au potulu vietui omenii pre unu locu mai restrinsu, cea ce mai înainte nu erā cu potintia de ore ce venatorii se estirpau unulu pre altulu daca se întâlne. Totu asiā erā și cu economi'a pastorală cându o alta semantia venia cu turmele ei sa pasiunēze pre hotarele unui altu poporu, acest'a erā obligatu a respinge pre cotropitori. Biblia ne spune ca Avraamu s'au certatu cu nepotulu seu Loth din caus'a pastoriloru lor. In economi'a rurală, trebuindu unu locu mai restrinsu spre a vietui, acest'a au concesu ca omenii sa se apropia unii de alți.

Si fiindu-ca recolta nu se face pre data dupa semanturi, cauta sa nu fia devastate campurile intr'a acestele dōue epote; interesulu reciprocu poporatiuniloru aplicate la agricultura le facu sa stea in pace, loptele devinu unu lucru anormalu. Omenii concesera din caus'a acest'a dēca nu proprietatea, cum a întielagamu astadi, celu putienu unu felu de posesiune, basata pre ocupatiune.

Agricultur'a a pusu capetu barbarii primitive și a datu civilizatiunei singurele base pre care au potulu sa se asiedie și sa se consolidēde. Cāci in loculu venitoriloru nesigure și precării și totuodată și neîndestulitōre, ea au datu omeniloru venituri regulate, castigate ca timpuri anumite. Omenii, a căroru esistintia fu acum asigurata, bucorāndu-se de o abundantia pān' aci necunoscuta, avura repausa de consacratu la feliurite lucruri; ei adunara cunoscintie și spiritulu lor se luminā. Ei putura se-si cladēsca locuinte, a-si fabricā vestaminte, a schimbā intra densii produse diferiteloru industrii; divisiunea ocupatiuniloru incepū și pre catu descoperiri din ce in ce mai numerōse venira ai pune in stare se-si perfectioneza lucrurile și se deschida activitatii lor cāi nōue, pre atātu avuti'a și sciintia inlocuira miseria și ignorantia originala.

Industria manufacturaria se desvōlta fōrte terdiu cu artele cari o comitēza, de aceea se nasce in ura'n'a primeloru progrese ale civilizatiunei și pre cându populatiunea dejā numerōsa incepe a trece trebuințele culturii pământului.

Despartirea lucrāriloru manufacturarie de lucrāriloru agricole arata primi pasii ai civilizatiunei pentru ca in copilaria societatiloru nu suntu, dupa cum am avutu deja ocaziune a aratā, despartite ci formēza lucrāriloru manufacturarie numai accesoriulu celoru agricole; ele se esecuta de mânăle acelor'a, cari cultiva pământulu și in intervalele de repausu ce le lasa lucrulu câmpului.

La noi d. e. nu e raritate ca torsulu și tiesutulu cănepei, inului se face la țiera in casele tieranului și continua a formā unu felu de apendice alu culturii. Acest'a nu se mai vede in tierile civilizate, unde operatiunile manufacturarie se estindu din ce in ce mai multu, mai cu sēma dela inventiunea masineloru, și lasa câmpurile spre a se concentrā in orasie.

Indata ce se concentrēza omenii, cari se aplica la meserii, in orasie, ei au o alta facia. Potendū sa se vēda in tōte dilele ei intra in comunicatiune de idei și fia-care profita de cunoscintiele comune. Inre aceste arte, astufeliu apropiate și concentrate se stabilescu cu timpulu clasificatiuni. Lucrulu se imparte; fia-care alege o specialitate.

*) Fiindu ca încheiāmu cu numerulu acest'a, amu fostu siliti a scōte acestu articulu din foisior'a. R.

Industria manufacturaria se dezvoltă mai mult în țările cu populație numeroasă. Pre cât timp populația e risipită pe spații mari, pe atât ea are tendința națională de a se ocupa mai bucură cu agricultura. Dovădă despre acest lucru avem aici la noi. Locuitorii din lanțurile țării și din văile fertile se ocupa numai cu cultura pământului, pe când locuitorii din margine au diferite alte ocupații, fiindu că cultura pământului nu e de ajuns a ocupa totu timpul lor.

Desvoltarea meseriilor și în genere a artelor manufacturarie sporesc marea și puterea civilizației unui stat. Prin comunicațiile neîntrerupte, cari se stabilesc între omni ele favorizează progresul cunoștințelor de totu felului și contribuie prin acest lucru multu la perfecționarea industriei agricole, căci a se pară a fi streine. Loru și comerțului, care le ajută, datorescu cea mai mare parte a lucrărilor de folos publicu, șosele, canale, căi ferate, porturi, opere de arhitectură s. m. d. cari se eșecută într-o țară.

Pre lângă această concentrație în orașe a unui sistemului manufacturariu este celu mai bunu garantu alu păcii, securității, libertății sătelor. Meseriile nutrescu și dau viața agriculturii, căci absorbă produsele ei. Pre lângă această populație aglomerată în cetăți sunt în privința celor de pre sate, că nesc paditori, corpuri înaintate, cari le așază. Populațiile dela țară datorescu regularitatea lucrului lor și pacea existenței lor populațiilor urbane, cari le au deschis în alătea direcții calea civilizației și a progresului.

Acesta e tabloul îmbucurătoru, care ni-lu arată o țară, în care s'au dezvoltat lucrulu în dimensiunile descrise, dară cu atât mai tristă aver-salu medalei său referințele unei țări în care aflăm contrariulu.

Pre gradurile cele mai de jos ale culturii dominează indolența și lipsa trebuințelor. Dacă sunt indelitate lipsele cele mai primitive ale vieții se privește lucrulu, care trece preste acestea de deșos și trândăvia de plăcerea cea mai mare. Pigrom et iners videtur sudore acquirere quod posses sanguine parare. Selavia și iobăgia au fost urmările principului acestu și întuneculu domnea în timpurile acele.

Sub astufeliu de împregiurări o diviziune a lucrului n'are locu și numai pământulu și cultivarea lui potu se aduca cele de lipsa spre nutrimentu. Ce sa facă însă acel care nu posedă pământu într-unu timpu, în care acestu are pentru aceea prețu, ca există siguranța, ca i se lucra prin sclavi sau iobagi. Din aceste e de întielesu că poporele tocmai în timpul acelui în care au pământu relativu mai multu sunt mai sarace.

În locul molerilor feluri de împintenari a lucratorului liberu; grigiă pentru victoriu, pentru familiă sa, dorința d'apă onore și confortu, cunoșce sclavulu și iobăgiulu numai frică de domnulu sau și în contra acestu se face în scurtu timp nesimțitoriu. În referințele acestea timpul n'are nici o valoare, ce se pôte vedea de acolo că omni fără nici unu felu de cultura nu știu multu de câți ani sunt și ca în Rusia d. e. ba și prin părțile noastre n'au tôte bisericile orologiuri, pre cându în Angliă unu orologiu se țiene până la etatea cea mai fragedă de îmbracaminte. Anglulu dice: timpul e bau.

Grea este trecerea din starea iobăgiei la starea liberă, fia-care, domnulu și servulu, aru voi să scape de incomoditățile stării de mai înainte, dară a se bucură totuodată de tôte avantajele nouă. Târânu se pôte ridică greu la o stare mai înaltă din cauză dificultăților la regularizarea posesiunii pământului și nepotendu-se emancipă de influința și dependința fostilor domni. Dacă mai vine și o legislație asupritore la mijlocu, cum o avem noi a deploră, se înmulțesc dificultățile. — Ignoranța poporului eredită din timpii trecuți e încă celu mai mare obstaculu la îmbunătățirea sortii lui. Prejudiciulu celu vechiu ca lucrulu e deșos și în direcții false. Unu exemplu viu ne e Spania.

Ea au remas sub împregiurările cele mai favorabile din lume saraca, din cauza că au atribuit servitiilor personale preponderanță. Meserisii umblau se castige numai atâtă câtă se pôte trăi din interesele capitalului; se duseu apoi mai bucură într-âlta provincie sau într-o manastire. Înca în anul 1781 au aflatu academiă științifică

din Madrid de lipsa a eșerie unu concursu pentru deslegarea temei „ca meseriile folositoare nu sunt deșoneste”. Dorința nației întregi în secolu splendoru celei mai mari a fostu a fi pentru Europa, ce suntu oficerii, amplotii și preotii pentru unu singuru poporu. Parolă d'ilei eră: Cine voiesce se-si face noroculu se caute biserică, marea său casă regelui.

Sub Filipu III. erau în Spania 988 manastiri de calugherie și 32000 de calughari. Numerulu manastirilor se întrei între anii 1574 și 1624 și numerulu calugherilor se înmulți și mai tare. Unu numeru mare de meserisii, neguțietorii erau străini ba și arindile cele mai mari erau în mâinile străinilor. Înca în anul 1787 mai erau 188,625 popi de totu soiulu, 280,092 servitori, 480,589 nobili și numai 310,739 meserisii.

Nu voiescu să tragu o paralela, dar nu aștă ca descrierea acestu are o asemănare înspăimântătoare cu starea prezenta a unei țări nouă scumpă prin legături de sânge? Nu sunt încă în d'oa de astăzi încă mii și mii de mâni, cari aru potea munci în modu folositoru, dar diace în pôlele locuitorilor acelu locasie dedicate ființei supreme și deșosite prin omni la cuburi de trândăvia? Nu înundă străinismulu cu glôtele frumôsele câmpii ale acelei țări? Nu strabate undele acestei și la noi? Ce pôte face o astufeliu de imigrare, avem destule exemple: în partea Poloniei ocupată de Prusia, în Silesia s. m. d.

E timpul dar că și românulu să-si îndrepte seriosu atențiunea la rezultatele, cari le produce lucrulu. Astăzi populu se luptă pre lângă sabia, pusca și tunari încă și într-âlta modu și triumfulu nu este alu acelu, care dispune de mai multe averi, ci alu acelu ale cărui clase lucrătoare adevă masele au mai multu ordine, inteligință și știință.

Națiunile, cari astăzi nu lucrează, sunt ființe nefolositoare, nu merita se ocupe o parte a pământului. Ele disparu subjugate, nu de sabia, ci de activitatea și inteligința celorlalte. Este o lege naturală, că ființele superioare își asimilă, mistuescu pre ființele inferioare, numai lucrulu și în urmarea aceea și bunăstarea a claselor lucrătoare produce o stare înfloritoare a unui poporu. Când lucrulu are valoare și se putescu bine e covârșă ca productivitatea e mare, de alta parte țara aduce pre numerulu celu mai mare a poporulu, care trebuie să se sustie cu lucrulu, într-o puștină demnă de omu, în care și pôte cresce copii onestii. Egalitatea înaintea legii, tôte participarea la treburile publice pentru numerulu celu mai mare a poporului e o frază pre chartă, dacă lucrulu nu-si ocupa rangulu care i se cuvine, fără indeluirea claselor de jos nu pôte fi asigurată nici libertatea claselor de mijlocu nici domnia claselor înalte.

Și nu potu se încheie mai bine, că cu vorbele unui literatu pre câmpulu economiei naționale care dice:

Industriei este datore lumea, prin urmare fia-care statu, totu ce este folositoru și placutu vieții, rumperea marginilor, în cari le includea o barbarie grăă și respingătoare; industriei datorescu genulu omenescu această instrucție asiă de prețioasă, această moralitate, aceste perfecționări ale sufletului ce ne înaltă mai pre susu de o materie brută.

Ștortielorului industriei trebuie să atribuim invențiunea și perfecțiunea tuturor acestor arte civile și vietiă omenescu și cari sporescu în lume comodități, ornamente și frumseti nenumerate.

Tôte aceste opere pline de gratia, de majestate, de plăcere și de folosu pre cari le contemplăm cu plăcere, sau de cari ne desfătăm cu multă mire, industria le-a conceputu, industria le-a creatu.

Industria a ridicat acele case comode; ea a creatu acele tablouri și statue de o perfecție asiă de mare; ea a ridicat acele șosele atât de folositoare, acele poduri, acele apeducturi; ea a acoperit acele frumoșe grădini cu flori și cu fructe ea a semănatu pre acele agre grău; ea a construitu acele nave, brădându marile spre a ne aduce produsele țărilor străine.

Ea a supus tôte creaturile dominației noastre, spre a ne servi; ea ne a adus de a subjugă pre cele mai selbatice, de a face speciile mai blande mai tractabile și folositoare trebuințelor noastre. Ea ne a învetiatu să țiesem cu lână oei, cu parulu caprei, cu produsulu lucrului vermeli de ma-

lăsa aceste vestiminte ce ne servesc a ne încăldi. Ea ne a ajutat a scote din sinulu pământului diversele instrumente și unelte necesarii. Ea a adunat pre omni în cetăți, i a unitu în societăți regulate, și a conceputu legile salutare, sub padia cărora ne bucurăm de securitate și de pace, de avuție și de abundanță, de binefacerile unei protecțiuni și asistințe reciproce și de relații plăcute.

Prin meditațiunile sale industria a descoperit tôte acestea științe, ce a învetiatu și învetiatu spiritulu nostru, ce a rafinat și pôleit naravurile noastre și au fostu pentru noi unu isvoru de avantaj. Este vre-unu lucru pre care să-lu admirăm sau de care să ne bucurăm, care plăce spiritului nostru, sau satisfăce trebuințele noastre, pre care se nu-lu datorim industriei? Fia-care țară înflorindă prin avuție, marea și prosperitatea sa, tôte aceste treburile atribuite industriei locuitorilor sei. Când lenea se introduce, tôte lucrurile se corumpu și declină, atunci statulu cade în disordine, saracia și într-o situație deplorabilă.

Domnule Redactoru! Căndu multu pretiutulu dvăstra diurnulu „Tel. Rom.” nr. 91 a. e. amu aflatu cu datulu: Buholtiu 8 Noemvre 1870 descrierea înmormentării capelanului Silivestru Jontă de acolo, — și cu acestu și descrierea despre portarea și scrisii, că preteasă și sociă reposatului.

Onoratu publicu cetitoriu va crede ceea ce se dice acolo: „Dorere însă ca preotă Matia la parasitu de multu timp, etc.” — Anonimulu său scriitorulu acelu sire n'are dreptu, — căci trăind noi bine și frumosu la oaltă mai multu timp, — și fiindu eu aprôpe de nascerea primului pruncu, m'amu întielesu cu sotulu, că eu sa me duc la parinti mei până ce voi nasce, căci parinti reposatului meu sotiu, se arată fatia cu mine și fiulu lor preotulu Silivestru, omni grei și nepasatorii. Asiă eu amu venit la parinti mei, unde, după ce amu nascutu prunculu, a venit și sotulu meu, reposatulu preotulu Silivestru Jontă la parinti mei în Ruja și amu locuit mai multu timp aici, de ore ce și densulu și mai plăcea cu parinti mei în Ruja decât cu ai sei în Buholtiu. Înca cădiundu într-o bôla gră și îndelungată sotulu meu, preotulu S. J. nu s'a dus la parinti sei în Buholtiu. — și totu la parinti mei în Ruja a jăcutu în tempulu bôlei se, avendu destulu necasu cu densulu, și necutiendu nici unu mijlocu pentru reșanatosiarea sa; și de multe ori mi poté veni și vrunu pericolu, căci devenindu sotulu meu, în bolnavirea sa, după câtă-va timp și în alterarea mintii de multe ori navală asupra-mi.

Dacă eu și cu parinti mei tôte le-amu rădatu, și l'amu grijit cum amu potutu, și cum amu știutu mai bine, în timpul de 14 septemant; și cându densulu încă și-au conșcutu slăbiciunea, nepotința, și ca nu va mai potea să mai scape cu viața din bôla sa, dise cătră mine și cătră parinti mei: Ca la casu din trecerea sa din viața, — sa-lu înmormentăm aici la noi în Ruja și sa nu lu stramutăm la Buholtiu. Înca audindu acestu parinti reposatului au venit și l'au luat cu și la dela noi și l'au dus în Buholtiu unde după puținu timp a și reposat în Domnula: și ca parinti reposatului pre mine nu i au lasat inimă a mi înștiințat despre mórtea sotului meu, asiă eu încă n'am potutu luă parte la înmormentarea sotului meu, nefiindu încunoscătiată de casulu acestu.

Togmai în diuă cându a reposat sotulu meu preotulu S. J., fratele meu cu mine și taica-meu amu avutu intălnire unii cu alții în Cinculu mare, și că sa vedi, că fratele reposatului nu s'a îndurat a spune nouă, că sotulu meu a reposat, de și întrebai de densulu, ci numai după ce l'au înmormentatu amu auditu, ba ce e mai multu dicea: că e totu asiă precum știu și eu că a fostu până acum. Acestu este adevêrulu, și se pôte documentă, — dacă va veni cine-va să caute — cu sute de marturii. Acestea nusu minciuni, scrise ca de anonimulu, carele de unde a potutu ști viața noastră în Ruja? Și acumu minciunosulu spune în publicu, că eu n'asiu fi cercetat pre sotulu meu, și l'asiu fi parasit? — De eră sa lu cercetez, căci eră în casă parantilor mei? — Apoi deca Dlu anonimulu știe, că scrie nescă adevêruri, pentru ce nu se ară în publicu cu numele? — Cu de acestea dlu meu nu-lu câștigă nici unu merit, ci mai bine faceai de nu-lu tîdei lingur'a aicea unde nuti vorbe oia!

R u j ' a la 28 Decembre 1870.

Maria Grecu m. p.

Romania.

De la caderea ministerului Iepureanu camera deputatilor n'a mai tinut sedinta publica de cate Vineri 18 Decembrie candu s'a cefitu de catre noulu ministeriu Ion Ghica decretulu de numirea acestui ministeriu si program'a cu care se presentă elu in copriinderea urmatore:

Domniloru deputati, Maria Sea Domnitoriulu in urm'a demisiunei minister. de la 20 Aprilie, si a cuvintelor ce a rostitu cu ocaziunea primirei responsului la mesagiulu tronului, a bine-voitu a ne chiama la guvernulu tiei.

Amu primitu acesta sarcina grea si spinosa, cu devotamentulu cela mai nemarginitu pentru tiea si pentru tron, si cu credintia ferma ca vomu avea sprijinulu sinceru si eficace alu reprezentantuni nationale.

Nu vomu devia unu singuru momentu de la principiile in numele carora suntemu adusi la putere. Vomu fi nu guvernulu francamente constitutionale si parlamentar.

Nu vomu uita nici o data ca unu guvernulu constitutionale, nu pote fi tare, nu pote lucra cu folosu de catu atunci candu are concursulu reprezentantuni nationale, si candu exista o completa armonia intre puterile Statului.

Nu ne ascundemu catusi de putinu gravitatea situatiunei si greutatea insarcinarii, ce luamu asupra-ne; dera speramu ca patriotismulu d-vostre va fi atatu de luatu, in catu vomu putea isbuti cu concursu d-vostre realu a inlatura dificultati cu cari vomu avea a lupta.

Indata dupa acesta, sedintia s'a radica dupa cererea presiedintelui cabinetului si s'a amanatu pentru trei zile, timpulu ce s'a creditu necesariu spre a putea studia ministrii cei noi proiectele de de legi financiare pre cari le presentase fostulu guvernulu, si a declarat pre cari dintresele voesce se le sustiena, si pre cari nu voesce.

Luni apoi la 21 Decembrie, camera a reincepitu sedintiele sele publice, si a luatu in desbatere proiectulu de lege pentru modificarea legii de vendiarea bonurilor rurale ale visteriei, cari trebuinde dupa acea lege, se fia vendute cu 99 lei sut'a celu pucinu, ministerulu nu le pote preface in bani spre intimplinerea diferiteloru necesitati, din cauza evenimenteloru actuali au facutu se scadia cursulu acestoru bonuri rurale in piécia, ca si cursulu totoru efecteloru publice. Proiectulu de lege cerea ca ministriulu financelor se potta pune in licitatiune bonurile rurale pre pretiu ce va indica cursulu de di alu lor.

Intreg'a sedintia de luni s'a petrecutu in desbateri asupra acestui proiectu de lege, oratorii fiindu de pareri diverse in privintia modului d'a se obtiene pretiulu celu mai avantajos la licitatiunea pentru vendiarea bonurilor rurale; si proiectulu de lege nu s'a pututu vota in intregulu seu, mai remanendu pre a dou'a di unu articulu finale de votatu.

A dou'a di insa, la inceputulu sedintiei s'a presentatu o proponere sustienuta de catre majoritatea ministeriale, prin care s'a cerutu prorogarea camerei pana dupa serbatori, adica pana la 9 Ianuaru inclusivu, incepundu de Joi 24 Decembrie, si acesta proponere, pusa in desbateri, se vedea a nu fi impartasitu de catre o mare parte din deputati, cari au si cerutu cuventulu spre a o combate.

D. Nicolae Ionescu a luatu celu dintai cuventulu ca sa o sustina, si dupa unu lungu siru de frase ale dumnealui, majoritatea elementeloru eterogene coalisate, nevoindu sa permita si minoritatiiei a-si exprima si ea parerea asupra propunerei de amenare, s'a grabitu sa inchidia discutiunea, fara a fi permis macaru unuia dintre membrii minoritatiiei sa arete motivele ce aveau spre a cere sa nu se amane camera de serbatori.

Acesta procedere ne a suprinsu cu atatu mai multu, cu catu ea venea din partea acelor membri ai adunarii mai cu seama, cari se numescu liberi si independenti, printre cari nu s'a gasitu unulu sa ridice vocea pentru libertatea discutiunei, in vreme ce chiaru printre Rosii s'a vedutu doi trei cari pareau dispusi a asculta vocea lealitatiiei si a vota sa nu se inchidia discutiunea.

O asemenea proba de liberalismu nu o dedese pana acum nici acea majoritate arbitraria a camerei de clapisti, si a fostu rezervata asiá disei fractiuni libere si independente sa dea primulu esemplu!

Este buna lectiunea.

Liberalismulu Rosiloru, despre care n'aru fi avutu multi curagiulu a se indoi alta-data fara a fi apostrofatu ca calomniatoru, s'a aretatu ca este in timpulu guvernului Rosetto-Bratiano, dupa ce se mai aratase odata cu ocaziunea alegeriloru pentru acea disa constituanta adusa prin torture; liberalismulu asiá disei fractiuni libere si independente sa demonstra ce este si ce pote fi acum candu acesta fractiune a devenitu majoritate guvernamentale!

Ore numai deceptiuni suntemu condamnati sa avem, si n'a sa ne putemu nici odata bucura pana in fine a vedea consecutiia in principiile ce afisiéza diferitele partite politice la noi!

Nu ne vine sa credemu inca acesta procedere din partea fractiunei, de catu cu o aberatiune de momentu, forte primejdiosa pentru reputatiunea partiteloru politice si pentru prestigiulu credintieloru ce marturescu ele in consciintia poporului care le asculta; si de aceea stamu la chibzuri pana sa condamnamu ca pre Rosii, sub acuzatiunea de falsi liberali, pre cei din fractiunea disa libera si independenta.

Inchidiendu-se discutiunea in modulu arbitrariu ce aretarem, propunerea de amenare a pututu trece cu mare majoritate.

Ca propunerea de amenarea camerei nu a fostu nimerita s'a probatu indata, pentru ca unulu dintre deputati, punendu intrebări capului cabinetului, prin ce mijloce crede sa face facia la necesitatiile thesaurului de anulu nou, deca odata camera nu mai lucréza spre a putea regula situatiunea financiara, dumnelui, d. prim ministru, n'a pututu raspunde altu de catu: vomu vedea! ne vom mai chibzoi!

S'a terminatu apoi votarea proiectului de lege pentru vendiarea bonurilor rurale mai intoemai dupa cum a fostu propusu de fostulu guvernulu; si in fine s'a votatu si unu proiectu de lege in temeiulu carui a ministerulu sa potta aduna veniturile si sa face cheltuelele conformu budgetului anului trecut pre lun'a Ianuaru viitoriu. — N.B.

Dupa „Tromp.“

Varietati.

* Prelegeri publice. Desera la 7 ora va prelege dlu I. M a c s i m u, despre industriia femeiloru romane.

(Insciintiare.) In localitatiile Societatii pentru cultura si literatur'a romana din Bucovina se voru tiene, conformu statuteloru ei, urmatoarele prelegeri publice: 1. „Despre teritoriulu locuitu de Romani in diu'a de astazi“, de dlu I. Sbiar'a. Domineca intr'a 20 Decembrie 1870, 1 Ianuaru 1871. 2. „Despre istoria fondului religiosu gr-or. din Bucovina“, de dlu S. Andrieviciu Domineca, intr'a 3/15 Ianuaru 1871. 3. „Despre chipulu cum pote invetiatiuru descéptá si inainta dragostea catre natiune“, de dlu I. Droglu. Dumineca, intr'a 10/12 Ianuaru 1871. 4. „Despre originea poporului romanu“, de I. Sbiar'a. Domineca intr'a 17/29 Ianuaru 1871. 5. „Despre Incestinarea Romanilor“, de dlu M. Calinescu. Domineca, intr'a 24 Ianuaru, 5 fauru 1871. Aceste prelegeri suntu gratuite, dara din cans'a spatiului restrinsu alu localitatiiloru se voru impartii bilete de intrare, pre cari doritorii si le potu procura dela secretariulu Societatii cu o di nainte de tienerea fia-carei prelegeri, dela 2 pau' la 6 ore d. a.

*** (Armatele republicei franceze.) Deca aruncamu o privire asupra chartei teatrului de reshelu, situatiunea Franciei ni se presenta in modulu urmatoriu: In centru jace Parisulu fortificatu si cu o armata puternica, in carea suntu celu pucinu 100,000 fetiori capabili pentru erumpere si operatiuni campestre. Generalulu Faidherbe comandéza in nordu o armata aprópe de 50,000 fetiori; genialulu generalu Chanzy statiuneza cu armata sea, constatatoria celu pucinu din 100,000 fetiori, la cetatea Le Mans, in vestulu Franciei. In sudu, si anumitu in triangulu Burgés-Nevers-Gien vedemu pre generalulu Bourbaki cu o armata de 50,000 fetiori; in drept'a lui vedemu pre generalulu Cremer operandu cu o armata aprópe de 15,000 fetiori, carui'a i s'a mai trimisu din Lyon o colona de 20,000 fetiori; catre acestea puteri armate ale francesiloru trebe sa mai adaugemu si pre veteranulu si neobositulu generalu Garibaldi cu cei 6000—7000 voluntari ai sei din Autun si Langres. Asiá dara in sudulu si sudu-ostulu Parisului vedemu o putere armata constatatoria din

90,000 fetiori. Toti generalii francesi insirati mai susu paru a-si fi luatu de macsima generala, de a-si retrage de timpuriu armatele lor din veri-ce pusetiune amenintiate, si fia-cine trebe sa recunosca, ca si si-sciura esecutu in vmpulu din urma planulu lor cu o desteritate admirabila.

*** (Asupra caracterului generalului Chanzy) scrie „Diar. d. G.“ urmatoarele amenunte:

„Generariulu Chanzy are soliditate si energi'a ce caracteriséza pre generariulu Ducrot. Ca-si densulu este ardiente, audaciosu si indomptabilu. Depesiele sale catre generarii si colonelii pusi sub ordinile sale suntu ca nesce laviture pre pinteni cari nu permitu nici inertia, nici lenevire d. e.“

Unu capu de corpu, care primise ordinea d'a dá concursulu seu la actiune de nopte, i scrie: „Trupele mele ostenite au neaparata trebuintia d'o repausa de 48 ore.“ Generariulu Chanzy i raspunde: „trupele d-tale suntu facute totu din carne ca si trupele prussiane: prussianii nu se repauseza; trupele d-tale nu trebeie sa repauseze.“ — Unu altu comandante i facea ore cari observari asupra unui postu periculosu. „Nu suntemu la balu, i response Chanzy. Bate-te intai, si apoi vei glumi.“ — Chanzy a avutu a lupta cu cele mai bune trupe ale principelui Frideric Carolu. Le-a opritu adeseori si le-a causatu (perderi simtietorie. Totu de un'a le-a tinutu peptu. —

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de capelanu la biseric'a gr. or. din Sebesielu, Protopr. Sebesiului, pre langa neputinciosulu parochu Ilie Hintia, se escrie prin acesta concursu cu terminulu pana la 20 Fevruariu anulu 1871.

Doritorii de a concura la acestu Postu au de a-si tramite supliceloru proviedute cu documente:

- ca suntu clerici absoluti, si ca au depusu esamenu de calificatiune conformu Statutului organicu.
- ca au purtari morali potrivite chiamarei preotiesci — la Scaunulu Protopopescu alu Sebesiului cu alu carui-a consensu s'a scrisu concursulu. —

Sebesielu in 20 Decemvre 1870.

Comitetulu Parochialu gr. or.

Fenu de vendutu.

In comitatulu Hunadorei in comun'a Hondolu doue ore departate de statiunea calei ferate Dev'a, se afla unu Quantum mare de fenu, din care si cu clai'a se vinde. — Speculanti de fenu, seu proprietari de oi au a se adresá catre d. Lazaru Piposiu in Zalathna.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii a Chichisiului in protopopiatulu alu II-lea alu Brasiovului, se escrie concursu pana la 10 Ianuaru 1871.

Emolumintele suntu:

- Venitulu stolaru dela 125 familii.
- dela 60 familii cate un'a ferdela de grau, si un'a ferdela ovesu, apoi 30 xr. pentru lemne.
- dela 65 familii cate un'a ferdela sacara, seu cucuruza si 15 xr. v. a. pentru lemne,
- dela veduve cate 25 xr. v. a. simbria anuala.
- Cartiru liberu.

Doritorii de a ocupa acesta parochia suntu avisati de a-si tramite recurseloru, la scaunulu protopopescu in Brasiovu, pana la terminulu aretatu.

Brasiovu in 10 Decembrie 1870.

Cu intielegerea Comitetului parochialu.

Ioanu Petricu.

Protopopu.

(106—2)

Citatiune edictala.

Fostulu parochu in Sacadate, Simeonu Barbu, carele de 6 ani a parasitu pre sotia sea Maria, nascuta Filippu, lasandu-o cu trei orfani, si despre care, dupa cum se arata in actiunea presentata in contra-i la 16 decembrie a. c. nu se scie nimicu unde se afla, se citeza prin acesta, ca in terminu de unu anu si o di sa se infatisieze inaintea subsemnatului foru matrimonialu! caci din contra, dupa espirarea acestui terminu, se va procede cu actiunea ast feliu intimata intru intielesulu canóneloru s. nostre bisericii Sabiiu 19 decembrie 1870.

Scaunulu protopresb. alu tract. II alu Sabiului.

Burs'a de Vien'a.

Din 30 Decemvre (11 Ian.) 1870.

Metaliceloru 5%	57 35	Act. de creditu	247 90
Imprumut. nat. 5%	66 40	Argentulu	121 50
Actiile de banca	738	Galbinulu	5 86